

Kā tikt pie lielākas pensijas

Ikviens no mums sapņo par pārtikušām vecumdienām, taču ne katrs apzinās, cik lielā mērā tas atkarīgs no paša. Kā, pārvaldot savu otrā pensiju līmeņa kapitālu, iespējams uzkrāt pat pusi no nākotnes pensijas, stāsta AS "Citadele atklātais pensiju fonds" valdes priekšsēdētājs Uģis Vorons.

- Kā veidojas pensija?

- Latvijā pensiju sistēma sastāv no trim daļām vai trijiem līmeņiem. Pirmais līmenis - valsts pensija, ko saņem šodienas pensionāri, un tā veidojas no strādājošo maksājumiem nodokļiem. Jo mazāks nodokļu maksātāju skaits, jo mazāka pensija, ko var saņemt pensionārs.

Apzinoties šo risku, 2001. gadā valsts izveidoja otro pensiju līmeni. Daļa no nodokļu veidā ienākošās naudas netiek tūlīt izmaksāta esošajiem pensionāriem, bet gan krājas noteiktā kontā, turklāt potenciālie pensiju saņēmēji paši var izvēlēties, kur šo naudu ieguldīt un kurš būs šo līdzekļu pārvaldītājs. Pensiju reformas mērķis - lai, cilvēkam nākotnē aizejot pensijā, pirmais un otrais līmenis kopā veidotu vismaz 60% ienākumu, kāds bijis pirms pensiošanās.

Trešais līmenis - privātā jeb

brīvprātīgā pensija. Ikviens var atlikt daļu algas nākotnei, ieguldot pensiju fondos vai uzkrājot dzīvības apdrošināšanā. Stimulējot cilvēkus arī pašiem iesaistīties savu vecumdienu nodrošināšanā, valsts šim trešajam līmenim ir piešķirusi nodokļu atvieglojumus.

- Kā nodokļu veidā iekasētā nauda tiek sadalīta pa pensiju līmeņiem?

- Pensijai aiziet 20% no nomaksātā sociālā nodokļa: 18% tiek novirzīti pensiju pirmajam līmenim, bet 2% - otrajam. Pakāpeniski paredzēts šo proporciju mainīt, atvēlot otrajam pensiju līmenim vairāk līdzekļu, un tas liecina, cik nozīmīga kopējā pensiju līmenī būs otrā pensiju līmeņa daļa. Nākotnē labi pārvaldot savu otrā pensiju līmeņa kapitālu, iespējams uzkrāt pat pusi no savas nākotnes pensijas.

- Proti, ne tikai pašam jāizvēlas sava otrā pensiju līmeņa pārvaldnieks, bet arī regulāri jāseko, kā viņam veicas ar pensiju kapitāla pavairošanu?

- Tas nemaz nav tik sarežģīti. Kā palīgu var ieteikt VSAA izveidotu interneta mājas lapu www.manapensija.lv, kurā ir iespējams sekot, kā izskatās izvēlētais pensiju plāns, un gūt datus par dažādu kompāniju pensiju plānu ienesīgumu. Nākotnes pensionārus interesē, lai izvēlētais pensiju plāna ienesīgums būtu pēc iespējas lielāks.

- Jā, bet kā orientēties šajā tabulā?

- Īpaša uzmanība jāpievērš ailei "Ienesīgums gada griezumā" un "Ienesīgums kopš darbības sākuma" - tie ir objektīvākie rādītāji. Ja, salīdzinot šos skaitļus ar citu banku rezultātiem, izvēlētajam pensiju plānam nav cerētā ienesīguma, varbūt vērts padomāt par pārvaldnieka maiņu. Saskaņā ar valsts likumdošanu to var darīt reizi gadā, bet mainīt pensiju plānu viena pārvaldnieka ietvaros - divreiz gadā. Protams, pie katras izmaiņas mainīt pārvaldnieku nevajadzētu. Jāskatās kopaina.

- Pašreiz tabulā rodami dati liecina, ka pārliecinošs līderis ir bankas Citadele piedāvātie pensiju plāni.

- Lepojamies, ka jau ilgstoši esam labākie tirgū: Citadele universālais pensiju plāns šobrīd ir ienesīgākais no visiem pensiju plāniem. Esam klientiem nopelnījuši 11,62% ienesīguma (pēdējā 1 gada ienesīgums uz 31.08.2010). Arī aktīvo plānu sadaļā, salīdzinot ar pārējām lielajām bankām, Citadele aktīvais pensiju plāns ir visienesīgākais.

- Ko darīt, ja pensiju otrā pensiju līmeņa pārvalde uzticēta bankai, ar kuru jau ir kaut kāda saistība - atvērts konts, ņemts kredīts utt., taču izrādās, ka citas bankas pensiju plāns ir ienesīgāks?

- Klients ir tiesīgs izvēlēties otrā

■ AS "CITADELE ATKLĀTAIS PENSIJU FONDS" VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJS UĢIS VORONS.

pensiju līmeņa pārvaldnieku, turklāt privātie pārvaldītāji tikai palīdz valstij realizēt pensiju veidošanās funkciju, tāpēc nekādiem ierobežojumiem nevajadzētu būt. Ir tikai normāli izmantot dažādu banku pakalpojumus, ne velti saka - nevajag glabāt visas olas vienā groziņā... Katrai bankai ir sava specifika - viena ir spēcīga kredītu jomā, cita - noguldījumu pārvaldīšanā. Banka Citadele ir spēcīga noguldījumu pārvaldīšanā, un skaitļi pierāda, ka mēs pelnām labāk. Turklāt šobrīd

esam valstij un ERAB* piederoša stabila banka. Mums ir labi finanšu rādītāji, un esam pierādījuši, ka pensiju jomā protam saimniekot labāk par konkurentiem. Uzticieties profesionāļiem un pensiju otrā līmeņa pārvaldīšanai izvēlieties ienesīgos Citadele pensiju plānus! □

* Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka